

M U Z E U L Ț Ă R I I C R I Ș U R I L O R

CRISIA

LV

O R A D E A • 2 0 2 5

Silviu Teodor-Stanciu, Tiberiu Teodor-Stanciu, Iași – Istoria tramvaiului / tram history, Editura Junimea, Iași, 2023, 81 p.

Ronald HOCHHAUSER

Volumul „*Iași – Istoria tramvaiului*”, semnat de Silviu și Tiberiu Teodor-Stanciu, este o lucrare de referință care marchează 125 de ani de la introducerea tramvaiului electric în Iași. Publicația, apărută sub egida *Editurii Junimea* în anul 2023, este, în opinia noastră, un album dedicat istoriei transportului electric urban, punând un accent deosebit pe rolul definitoriu pe care tramvaiul l-a avut în dezvoltarea orașului.

Proiectul, sprijinit de *Compania de Transport Public* din Iași, le-a oferit autorilor acces la arhive și resurse interne, permițând o documentare temeinică susținută de date istorice și tehnice. Ilustrațiile realizate de aceștia completează prezentările cronologice ale tramvaielor și sporesc atractivitatea volumului.

Un element deosebit de valoros îl constituie diversitatea tehnologică și geografică a vehiculelor prezentate: cititorul este invitat să descopere o veritabilă galerie de tramvaie emblematice – AEG, **Iași**, ITB V58, **Timiș 2**, **Tatra T4R**, **Tatra T4D**, ITB M, V2A, GT4, ST7, **Be 4/4**, **M6D** – alături de modele moderne de fabricație recentă, între care **PESA Swing** (Polonia) și **Bozankaya** (Turcia). Această selecție este sintetizată într-un poster inclus în volum, care oferă o imagine de ansamblu asupra evoluției acestor vehicule.

Merită remarcată și includerea unor tramvaie mai puțin cunoscute publicului larg – vehicule utilitare precum stropitoare, măturătoare, frigorific, turn, vagonet cu nisip sau chiar tramvai ambulanță – care adaugă un strat inedit și complex în înțelegerea funcțiilor pe care tramvaiul le-a avut de-a lungul timpului în viața orașului.

Publicația se adresează atât specialiștilor și cercetătorilor din domeniul transportului și patrimoniului urban, cât și pasionaților de istorie locală sau publicului larg interesat de evoluția orașului Iași și a mijloacelor sale de transport. Un alt aspect remarcabil al cărții este faptul că aceasta este bilingvă (română–engleză), ceea ce permite accesul la informație unui public internațional interesat de istoria urbană sau de patrimoniul tehnic. Stilul clar și accesibil face ca

volumul bine documentat să fie ușor de parcurs și atractiv pentru cititori, prezența ilustrațiilor sporind valoarea vizuală a acestuia.

Cartea se încheie cu un mesaj simbolic: „*Drum bun!*”, prin care autorii subliniază că „*tramvaiul este fără echivoc un personaj pe scena orașului, parte din istoria și identitatea Iașului*”. Lucrarea este astfel o contribuție importantă la valorificarea patrimoniului local și o invitație la redescoperirea unui mijloc de transport care, deși adesea trecut cu vederea, a marcat profund ritmul și imaginea orașului.